

Nieuwsbrief Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing

Nr. 2_dec2022

Bestuurlijke bijeenkomst op 20 oktober 2022

Op 20 oktober vond de Bestuurlijke bijeenkomst Natuurbrandbeheersing plaats. Aanwezig waren, naast de Commissaris van de Koning, de Gedeputeerde Natuur, de bestuurders van vrijwel alle Gelderse gemeenten met risicovolle objecten of woonwijken in of langs natuurgebieden en de drie directeuren van de Gelderse veiligheidsregio's. De bijeenkomst was een oproep aan alle bestuurders om de regie te nemen bij het verkleinen van de risico's die een onbeheersbare natuurbrand met zich meebrengt.



Samen aan zet in een tweesporen aanpak

Op 13 april jl. heeft de Provinciale Commissie (gedeputeerde, gebiedsburgemeesters en directeuren veiligheidsregio's) ingestemd met het voorstel om de opzet van het project Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing te wijzigen in een Gelderland-brede tweesporen aanpak. Hierover informeerden wij u in Nieuwsbrief 1 van juni dit jaar. In vervolg hierop vond op 20 oktober de Bestuurlijke bijeenkomst plaats. Deze had als doel de bestuurders van betrokken gemeenten te informeren over deze nieuwe aanpak en hun verantwoordelijkheid voor het nemen van de regie.

Urgentie

De presentaties van Willemijn Hoebert, meteorologe/bosbouwkundige en weervrouw bij de NOS en Jelmer Dam, landelijk coördinator Natuurbrandbeheersing Brandweer Nederland, lieten de urgentie zien van het nemen van maatregelen om onbeheersbare natuurbranden zoveel mogelijk te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken. Willemijn: "Klimaatverandering is niet iets van de toekomst, we zitten er midden in". En Jelmer: "Het is niet de vraag of er een onbeheersbare natuurbrand komt, maar wanneer en, afhankelijk van de locatie, niet of er slachtoffers vallen maar hoeveel."

Inventarisatie en Dashboard

De risico's in de Gelderse natuurgebieden zijn grotendeels geïnventariseerd en door de veiligheidsregio's in een dashboard inzichtelijk gemaakt. Alle gemeenten krijgen hier straks in verband met de regie op spoor 1 toegang toe. De aanwezige bestuurders kregen al een eerste blik op dit dashboard. Het nieuw ontwikkelde instrument bevat informatie over de stand van zaken van alle kwetsbare objecten die in de natuur liggen. Je kan zien waar deze objecten liggen, welke gebruiksfunctie de objecten hebben en wat het risiconiveau is. Het risiconiveau wordt bepaald aan de hand van een Risico Analyse Monitor (RAM), waarbij gekeken wordt naar een vijftal criteria die samen het risico van een object beïnvloeden. Per object wordt door de brandweer in samenwerking met de gemeente een integraal advies opgesteld. Onderdeel van dit advies zijn bijvoorbeeld vegetatiemaatregelen. Het dashboard is nog in opbouw. Met de informatie in het dashboard kan in de toekomst de monitoring van de uitvoering van de maatregelen worden gevolgd.

Paneldiscussie



van links naar rechts: Mark Slinkman, burgemeester Berg en Dal - Jan Nathan Rozendaal, burgemeester Elburg en portefeuillehouder Natuurbrandbeheersing Dagelijks Bestuur VNOG - Peter Drenth, gedeputeerde provincie Gelderland - Anton Slofstra, directeur veiligheidsregio VGGM en portefeuillehouder Natuurbrandbeheersing Brandweer Nederland

Tijdens de paneldiscussie en de discussie met de bestuurders in de zaal werd duidelijk dat de urgentie van het dossier wordt gevoeld door de bestuurders. De mogelijkheden van de brandweer voor het bestrijden van natuurbranden zijn beperkt. Er zijn dringend preventieve maatregelen nodig op het gebied van landschapsinrichting (spoor 2) en bij de risicovolle en -gevoelige objecten in, dan wel grenzend aan, natuurgebieden. Eerdere scenario's voor klimaatverandering lijken achterhaald. Effecten die pas in 2050 werden verwacht worden nu al waargenomen. Maatregelen ten behoeve van weerbaardere vegetatie in de natuur vergen tijd en moeten met prioriteit genomen gaan worden. Dit dossier verdient die urgentie. Natuurbrandbeheersing valt of staat met een integrale aanpak vanuit verschillende dimensies: communicatie, risicobewustwording, preventie, landschapsbeheer en ook slimme repressie (bestrijding van natuurbranden). Gezamenlijk oppakken heeft sterk de voorkeur. Het is belangrijk de maatregelen die genomen worden te beheren en te borgen op langere termijn. De veiligheidsregio's geven daarbij de voorkeur aan landelijke regelgeving op hoofdlijnen. Wens is te komen tot een integrale aanpak, zoals het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Natuurbrandbeheersing moet decennialang, misschien wel voor altijd in stand worden gehouden. Daar is de Rijksoverheid bij nodig. Met een grote Gelderse bewustwordingscampagne kunnen we werken aan winst op korte termijn. De wens werd uitgesproken om snel met deze campagne te beginnen.

Hoe verder

De oproep van gedeputeerde Peter Drenth aan alle betrokken stakeholders: terreinbeherende organisaties, infra-beheerders, de gebruiksfuncties, de provincie, de gemeenten en veiligheidsregio's, om een grote stap vooruit te maken en helder te krijgen wat op korte termijn het optimum is wat we kunnen realiseren. In het Plan van Aanpak dat opgesteld wordt door de veiligheidsregio's en wordt ingebracht in de afzonderlijke Algemene Besturen/regionale vergaderingen wordt beschreven hoe vanuit de veiligheidsregio's met de gemeenten hierin opgetrokken gaat worden. Per gemeente is een kleine gemeentelijke regiegroep nodig voor de juiste focus op het onderwerp.

Brede Bestuurlijk Bijeenkomst maart/april 2023

De aanwezige bestuurders uitten de behoefte aan een nieuwe bijeenkomst om zo meer verbonden te raken met de opgave en om gezamenlijk een concreet en integraal plan ter realisatie te omarmen. Dat moment kan samenvallen met het moment in maart wanneer spoor 1 en 2 hun eerste resultaten laten zien. Hiervoor worden alle betrokkenen uitgenodigd. Niet alleen de bestuurders van gemeenten en de provincie, maar juist ook de terreinbeherende organisaties, de infra-partners zoals Rijkswaterstaat, Tennet en Liander en vertegenwoordigers van brancheorganisaties vanuit de gebruiksfuncties, zodat alle organisaties aangehaakt zijn en de verantwoordelijkheid wordt gedeeld.

Colofon

Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing is een uitgave van de veiligheidsregio's Gelderland-Midden (VGGM), Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) en Gelderland-Zuid. De inhoud van deze nieuwsbrief werd samengesteld met betrokken partijen en zal gedurende het project meerdere keren worden uitgegeven.

Projectleiders:

Joke Pinggen - j.pingen@gelderland.nl
Johan Cronau - j.cronau@gelderland.nl
Evert-Jan van Veldhuizen - Evert-Jan.van.Veldhuizen@vggm.nl
Klaas Noorland - k.noorland@vnog.nl
Berdike Duijzer - berdike.duijzer@vrgz.nl
Mark van Kuijk - mark.van.kuijk@vrgz.nl

Projectondersteuner:

Rosanne Verstappen - rosanne.verstappen@vggm.nl